

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 21 ΜΑΙΟΥ 2010

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α. Επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την επιχείρηση ή την ανταγωνίζονται εντάσσονται στο ειδικό (εσωτερικό) της περιβάλλον.

β. Η ιεράρχηση των στόχων, ο αριθμός, το είδος και η σπουδαιότητά τους, διαφέρει από επιχείρηση σε επιχείρηση.

γ. Ο ηγέτης στηρίζεται στην τυπική εξουσία, ενώ ο προϊστάμενος πείθει και περνά όραμα.

δ. Η επιστήμη της Διοίκησης Επιχειρήσεων, επειδή τα φαινόμενα που μελετά είναι πολυδιάστατα, έχει σχέση άμεση ή έμμεση με αρκετές άλλες επιστήμες.

ε. Η επιχείρηση πέρα από την οικονομική, θεσμική και την κοινωνική της οργάνωση διαθέτει και αναπτύσσει τη δική της κουλτούρα.

στ. Ο σχεδιασμός της παραγωγής είναι ενέργεια που ανήκει στη χρηματοοικονομική διοίκηση.

Μονάδες 24

Στις παρακάτω προτάσεις από **A2** μέχρι και **A4** να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A2. Η οικονομικότερη προμήθεια μηχανημάτων, πρώτων υλών και οποιωνδήποτε άλλων υλικών στοιχείων ανήκει:

α. στην οικονομική λειτουργία.

β. στη λειτουργία προμηθειών.

γ. στην εμπορική λειτουργία.

δ. στην παραγωγική λειτουργία.

Μονάδες 6

A3. Το μάρκετινγκ (marketing) περιλαμβάνει όλες τις ενέργειες που απαιτούνται για:

α. να φθάσουν τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες από τον παραγωγό στον καταναλωτή.

β. την ανεύρεση νέων τρόπων παραγωγής.

γ. την εξεύρεση του κεφαλαίου που απαιτείται για την ίδρυση της οικονομικής μονάδας.

δ. να εξευρεθεί ο κατάλληλος τόπος εγκατάστασης της επιχείρησης.

Μονάδες 6

A4. Στη Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων, ο έλεγχος των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των ήδη εργαζομένων ανήκει στην επιμέρους λειτουργία:

- α. των προσλήψεων.
β. των μεταθέσεων-προαγωγών.
γ. των εργασιακών σχέσεων.
δ. του προγραμματισμού του ανθρώπινου δυναμικού.

Μονάδες 6

A5. Μια επιχείρηση το έτος 2009 παρήγαγε 100.000 μονάδες προϊόντος, χρησιμοποιώντας 200 εργαζόμενους. Το καθαρό κέρδος της επιχείρησης το έτος 2009 ανήλθε στα 500.000 ευρώ και η οικονομική της αποδοτικότητα ήταν ίση με 0,10. Να βρεθούν η παραγωγικότητα της εργασίας και τα χρησιμοποιηθέντα κεφάλαια της επιχείρησης. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους τύπους που χρησιμοποιήσατε καθώς και τους υπολογισμούς σας.

Μονάδες 8

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

B1. Ποιες είναι οι απόψεις του Henri Fayol για την Οργάνωση και Διοίκηση-Management; (μονάδες 9) Να αναφέρετε ποιες είναι οι επιχειρησιακές λειτουργίες σύμφωνα με τον Henri Fayol (μονάδες 5) και πώς αναλύονται οι λειτουργίες της διοίκησης που αυτός αναφέρει (μονάδες 6).

Μονάδες 20

B2. Από τις λειτουργίες της Οργάνωσης και Διοίκησης-Management να περιγράψετε τη λειτουργία της Διεύθυνσης.

Μονάδες 14

B3. Από τη θεωρία υγιεινής-παρακίνησης του F. Herzberg να αναφέρετε τους παράγοντες «υγιεινής» ή «διατήρησης» (μονάδες 6), καθώς και αυτούς που ονομάζονται «κίνητρα» (μονάδες 10).

Μονάδες 16

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

A.1. α. Σωστό β. Σωστό γ. Λάθος δ. Σωστό ε. Σωστό στ. Λάθος

A.2. (β) **A.3.** (α) **A.4.** (δ)

A.5. Παραγωγικότητα εργασίας= $\frac{\text{Ποσότητα παραγωγής}}{\text{Αριθμός εργαζομένων}} = \frac{100.000}{200} = 500$

Οικονομική αποδοτικότητα= $\frac{\text{καθαρό κέρδος}}{\text{Χρησιμοποιηθέντα Κεφάλαια}}$

ή Χρησιμοποιηθέντα κεφάλαια= $\frac{500.000}{0,10} = 5.000.000$ ευρώ

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

B.1. Ο Henri Fayol (1841-1925), Γάλλος μηχανικός, θεωρείται μετά τον Taylor ο πατέρας της «θεωρίας της Διοίκησης» και στην Ευρώπη υπήρξε ο θεμελιωτής της επιστημονικής Οργάνωσης και Διοίκησης. Ως προς τις αρχές του management έδωσε πολύ μεγάλη έμφαση στα υψηλά ιεραρχικά επίπεδα της οργανωτικής και διοικητικής πυραμίδας και ανέλυσε τα καθήκοντα των διοικητικών στελεχών. Υποστήριξε ότι οι διάφορες και ποικίλες ενέργειες ή δραστηριότητες μέσα στην επιχείρηση παρά τις διαφορές που παρατηρούνται μεταξύ τους, μπορούν να ενταχθούν σε ορισμένες κατηγορίες, οι οποίες λέγονται επιχειρησιακές λειτουργίες. Αυτές είναι: Η τεχνική, η εμπορική, η χρηματοοικονομική, η ασφάλεια (προστασία των εργαζομένων και της περιουσίας) και η λογιστική. Στις λειτουργίες αυτές προσθέτει και τις λειτουργίες της διοίκησης, οι οποίες αναλύονται σε εργασίες σχεδιασμού, πρόβλεψης, οργάνωσης, διεύθυνσης των ανθρώπων, συντονισμού και ελέγχου. Αυτές οι εργασίες, που συνθέτουν τις βασικές λειτουργίες της Διοίκησης, αποτελούν και σήμερα με μικρές παραλλαγές σημαντικό τμήμα της θεωρίας του μάνατζμεντ.

B.2. Η διεύθυνση αφορά τη σωστή διοίκηση του ανθρώπινου παράγοντα. Είναι, δηλαδή, η καθοδήγηση, η ενθάρρυνση και η ενεργοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της επιχείρησης για την καλύτερη δυνατή επίτευξη των στόχων τόσο μακροχρόνια όσο και βραχυχρόνια. Η λειτουργία της διεύθυνσης ξεπερνά τα όρια της απλής έκδοσης οδηγιών και εντολών από τα ανώτερα προς τα κατώτερα στελέχη της επιχείρησης.

Αποτελεσματική διεύθυνση σημαίνει και αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ των μελών μιας επιχείρησης. Πολλά προβλήματα μέσα στην επιχείρηση δημιουργούνται από έλλειψη επικοινωνίας. Η συνεχής πληροφόρηση που απαιτείται σήμερα για την εκτέλεση των βασικών δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης καθιστά την επικοινωνία απαραίτητο εργαλείο της αποτελεσματικής διεύθυνσης.

Η διαμόρφωση κλίματος συνεργασίας και κατανόησης μεταξύ των στελεχών της επιχείρησης είναι πλέον απαραίτητη προϋπόθεση για την ομαλή λειτουργία και ανάπτυξή της, στο πλαίσιο του σκληρού ανταγωνισμού που αντιμετωπίζει. Είναι ευθύνη της διεύθυνσης να ενεργοποιεί όλες τις ικανότητες των ανθρώπινων πόρων προς όφελος της επιχείρησης, αλλά και του ίδιου του στελέχους της επιχείρησης.

B.3. Σύμφωνα με την θεωρία υγιεινής- παρακίνησης του F. Herzberg, υπάρχουν δύο κατηγορίες παραγόντων οι οποίοι προσδιορίζουν τη διάθεση των εργαζομένων για απόδοση. Στην πρώτη κατηγορία ανήκουν οι παράγοντες «υγιεινής» ή «διατήρησης». Αυτοί, (παράγοντες του περιβάλλοντος της εργασίας) όταν δεν υπάρχουν στο χώρο της εργασίας, δημιουργούν δυσαρέσκεια στους εργαζομένους. Όταν υπάρχουν, καταφέρνουν βέβαια να εξασφαλίσουν τη μη δυσαρέσκεια, όμως δε δημιουργούν καμία ευχαρίστηση και παρακίνηση για υψηλή απόδοση.

Βασικοί τέτοιοι παράγοντες είναι:

- Οι σταθερές αμοιβές-μισθός.
- Οι συνθήκες εργασίας (ωράριο, φυσικό περιβάλλον, διαθέσιμα μέσα κτλ.).
- Οι διαπροσωπικές σχέσεις του εργαζομένου με συναδέλφους, προϊστάμενους κτλ.
- Η σιγουριά που αισθάνεται στη δουλειά του ο εργαζόμενος.
- Ο τρόπος εποπτείας από τον προϊστάμενο.
- Οι πολιτικές της επιχείρησης.

Στη δεύτερη κατηγορία ανήκουν οι παράγοντες (από την ίδια την εργασία) που ονομάζονται «κίνητρα». Αυτοί δημιουργούν ευχαρίστηση και παρακίνηση στους εργαζομένους για όσο το δυνατόν υψηλότερη απόδοση. Βασικοί τέτοιοι παράγοντες είναι:

- Η αναγνώριση των προσπαθειών, των επιδόσεων και των όσων προσφέρει ο εργαζόμενος.
- Το περιεχόμενο της εργασίας που κάνει ο εργαζόμενος, δηλαδή το πόσο ενδιαφέρον και σημαντικό το θεωρεί.
- Η ελευθερία πρωτοβουλιών, η συμμετοχή και η αίσθηση του εργαζομένου ότι αυτός είναι υπεύθυνος για τα αποτελέσματα της εργασίας του.
- Η ανάπτυξη των γνώσεων, των ικανοτήτων και της προσωπικότητας του εργαζομένου μέσω της εργασίας του.
- Οι προοπτικές επαγγελματικής εξέλιξης-προαγωγών του εργαζομένου.